

Foto: Thomas Mogensen.

Fotografiet er i bogen rubriceret under emnet DRØM: "Dit fotografi handler om din drøm for dig selv eller for andre."

ganske kort og faktuel, mens andre har uddybet deres tanker med billedet og dermed bidraget med yderligere perspektiv og indsigt i livet, som det leves, og ikke mindst deres bekymringer, drømme og håb for fremtiden.

I kategorien DRØM forundres vi over, hvor forskelligt et stof drømme kan være gjort af. Her er spændet fra at stå på kanten af det svimlende ishav til at se sin datters ansigt gennem bobler i et glas, eller billedet af bøgerne i skolebibloteket, hvor drømmene trives.

Som i alle andre samfund i verden fylder børnene naturligvis i livet og hverdagen. Vidunderlige billeder af børn i leg, venskab og glæde. I børnene ligger alle vores håb for fremtiden og al vores bekymring for samme. Også forholdet mellem mennesker og dyr bliver vi klogere på, om det så gælder menneskets bedste ven hunden eller havets store dyr, som giver mad på bordet.

I al fotografi spiller lyset en stor

rolle, og i Grønland, forestiller jeg mig, har lyset en helt særlig betydning, fordi det er fraværende en del af året. Jeg er overbevist om at langt de fleste grønlændere har et nært forhold til deres lands storslåede natur og sollysets farvespil i havet, himlen, bjergene, luften og isen. Det fremgår også ganske tydeligt i valget af motiv i denne bog, hvor op imod halvdelen af billederne har fokus på netop landskabet og naturen på alle tider af dagen og året.

Udover de 40 nutidige billeder som beskrevet ovenfor, indledes bogen med et afnit om og med fem historiske billeder, det tidligste fra 1868 og det seneste fra omk. 1930. Hvert billede er placeret i en kategori svarende til bogens øvrige billeder: ÅBEN, DRØM, VERDEN, LIV og SELV. Redaktøren skriver om begrundelsen for at medtage disse billeder:

"De historiske billeder bibringer de nutidige optagelser i ØJE perspektiv og tyngde.

Perspektiv, fordi de fortæller en historie om et inuitisk folk, der oftest blev fotograferet, og ikke selv tog billeder. Tyngde, fordi motiverne på én gang skaber kontrast til en svunden tid, men undertiden også fungerer som spejl for nutidens fotos."

Bogen er udgivet i 2014, og jeg kan ikke lade være med at tænke på, om udtrykket ville været anderledes, hvis billederne var taget i 2022. Selvfølgelig ville mange af scenerierne være de samme, men det er øjnene som ser, fotografens blik der ændrer sig, i takt med de forandringer der sker i det nære samfund og udadtil i verden, klimatisk som samfundsmæssigt. Man kunne ønske at holdet bag bogen fik lyst til at gentage projektet, og vise os hvordan livet ser ud i de grønlandske amatørfotografers øjne anno 2022.

Bog anmeldelse: **IMPERIETS BØRN af Anne Kirstine Hermann**

Af Nauja Bianco, direktør for Det Grønlandske Hus og Nordatlantisk Hus i Odense

IMPERIETS BØRN – Da Danmark vildledte FN og Grønland for at beholde sin sidste koloni

Forholdet mellem Danmark og Grønland med nyere og mere kritiske briller

Der er for tiden enorm fokus på relationen mellem Danmark og Grønland. Statsminister Mette Frederiksen og formand for *Naalakkersuisut* Múte B. Egede aftalte i juni 2022 at få lavet en redegørelse af de væsentlige historiske omstændigheder, forhold, fakta (og måske endda følelser?) knyttet til relationen mellem Grønland og Danmark. Et er det retoriske spørgsmål om, hvorvidt Grønland overhovedet var en koloni (tænk sig, at vi fortsat skal debattere den præmis?); noget andet er relationen mellem Grønland og Danmark efter Grundlovsændringen i 1953, som formelt afsluttede den officielle kolonirelation og gjorde Grønland til "en ligeværdig del af Kongeriget Danmark" i form af et amt. Journalist Anne Kirstine Hermanns bog "*Imperiets børn*" bidrager med stort engagement og aktualitet til netop den debat.

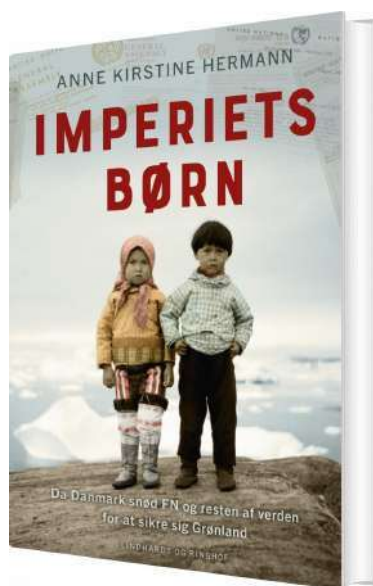
Efterkrigstiden og tiden omkring Grundlovsændringen

Bogen tager udgangspunkt i efterkrigstiden og tiden i og omkring Grundlovsændringen i 1953, som bliver så afgørende for forholdet mellem landene. FN kom til verden i 1945 efter 2. verdenskrig og pålagde de lande med kolonier at give deres kolonier selvstændighed eller indlemme landene helt og aldeles i 'moderlandet'. Det gjaldt også for Grønland. Selvstændighed blev ikke realiseret, og bogen dokumenterer, hvordan skiftende danske regeringer gennem 1940'erne og 1950'erne førte Grønland og FN bag lyset for at bevare Grønland som en del af Danmark, som bogens undertitel indikerer. Som forlaget Lindhardt og Ringhof skriver i deres beskrivelse af bogen, så fortælles en "dramatisk historie om mørke kapitler" i dansk kolonihistorie ved at følge historiske kilder og se på, hvad der skete, da politikere og embedsmænd besluttede, at Grønland skulle forblive en del af Danmark i den ellers globale afkolonisering, der fandt sted på samme tidspunkt. I stedet for fuldstændig afkolonisering blev der truffet beslutning om en række reformer, der endte med at gøre Grønland mere dansk end tilfældet var under kolonisering. *Danisering* i Grønland blev en realitet.

Grundlag og metoder

Bogen er blevet til efter research i Rigsarkivet og Folketingets bibliotek i København, i FN's arkiver i New York samt rejser i Grønland, hvor forfatteren har boet og arbejdet som journalist. Ud over det grundige researchmateriale

har bogen et ekstra element – nemlig den personlige fortælling. Mellem de 'faglige' kapitler er der nemlig 7 "øjenvidneberetninger" fra grønlændere, der har oplevet daniseringen på egen krop og oplevet danisering af deres samfund, hjem, familier og sig selv. Det er her de personlige oplevelser kommer i spil og følelserne får plads. Daniseringen gik hårdt ud over den grønlandske kultur, det grønlandske sprog og flere generationer af grønlændere med personlige og voldsomme konsekvenser til følge. "*Eksperimentbørnene*" er vel det mest levende og grelle eksempel på denne danisering, men der er flere, hvor de kommer fra. Beretningerne i bogen vidner herom.

Personlige beretninger

Øjenvidneberetningerne er et vigtigt element i den samlede og fæl-

les historiefortælling, for den er ofte udeladt i de strengt historiefaglige redegørelser. Dermed er en væsentlig del af de grønlandske stemmer udeladt. Det er ét af de åbne sår, der fortsat eksisterer mellem Grønland og Danmark: en oplevelse af, at de grønlandske stemmer ikke tillægges vægt eller betydning og det udelukkende er "den hvide mands historie", der er genfortalt og har betydning. Der er en oplevelse af, at det primært er kolonisators historier og perspektiver, der får plads og er fremherskende, frem for den koloniseredes historier og perspektiver, der får betydning.

Nuanceret og læseværdig skildring

"*Imperiets børn*" er med til at give de koloniserede en stemme. Bogen afglorificerer samtidig Danmark som 'den gode koloniherre', som "i hvert fald ikke udviste den samme brutalitet som andre kolonilande som fx Belgien overfor Congo", der er et ofte hørt argument for, at Danmark skulle have været et godt koloniland. Men intet er sort/hvidt – heller ikke relationen mellem Danmark og Grønland, hverken før den formelle kolonitid, under den formelle kolonitid eller efter den formelle kolonitid helt op til i dag, hvor vi lever i og med et rigsfællesskab, der er under granskning og – måske – modernisering. "*Imperiets børn*" bidrager med nødvendige nuancer, der gør os i stand til at kigge kritisk på kolonitiden og den fælles historie. Bogen er læseværdig og et absolut must for alle med interesse i Grønland og relationen til Danmark. Stor anbefaling herfra!

Arrangementskalender:

Fra Kurdisk Forum

Tid: Den 7. okt. 13-16.30

Sted: Christiansborg

Emne: Tyrkiet-høring

Medvirkende: bl.a. Cecilie Felicia Stokholm Banke & Mathias Findalen Bickersteth

Arrangør: Kurdisk Forum, Helsinki Komiteen, SOS Racisme Danmark, m.fl.

Klassisk for fred i Ukraine

Tid: Den 17. okt. kl.18

Sted: Metronomen, Godthåbsvej 33, Frederiksberg

Emne: Klassisk koncert m/diskussion af krigen

Medvirkende: Maria Johannsen & Emma Arendt Roesgård, Henrik Simonsen & Marianne Olsen

Arrangør: Foreningen 'Cantabile' entréen går til Røde Kors

Foreningen

Cantabile

Krystalnatsarrangement

Tid: Den 9. november

Sted: Kulturvet – se Facebook

Emne: Markering af Krystalnatten m/taler & musik

Medvirkende: bl.a. Knud Lindholm Lau, Jair Melchior & Leif Bork Hansen

Arrangør: 'Krystalnatsinitiativet' m.fl. – se Facebook

